

A Magyar Köztársaság nevében!

A Pécsi Ítéltábla Pécsett, a 2010. évi január hó 26. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta a következő

í t é l e t e t:

A harmadfokú bíróság a zsarolás büntette és más bűncselekmény miatt I.r.**vádlottés társa** ellen indult büntetőügyben a Somogy Megyei Bíróság 2.Bf.177/2009/12. számú ítéletét - I.r. vádlott vonatkozásában felülbírálvá - akként változtatja meg, hogy a vádlott bűnösségét zsarolás büntetében (Btk.323.§ (1) bekezdés) is megállapítja.

Az I.r. vádlottal szemben kiszabott főbüntetést - mint halmazati büntetést - 4 (négy) év 6 (hat) hónap fegyházra súlyosítja.

A szabadságvesztésbe a vádlott által 2009. június 30. napjától 2010. január 19. napjáig előzetes fogvatartásban eltöltött időt továbbmenően beszámítja.

Egyebekben a másodfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Felhívja a Kaposvári Városi Bíróságot összbüntetési eljárás lefolytatására.

I n d o k o l á s

I.r. vádlottat a Kaposvári Városi Bíróság 1.B.665/2007/44. számú ítéletével zsarolás büntette és rablás büntette miatt halmazati büntetésül mint többszörös visszaesőt 4 év 6 hónap fegyházra, mellékbüntetésül 5 év közügyektől eltiltásra ítélte. A vádlottat a feltételes szabadság kedvezményéből kizárta, és a korábbi elítélése után alkalmazott feltételes szabadságot megszüntetette.

II.r. vádlottat társtettesként elkövetett rablás büntette miatt 2 év 6 hónap börtönre, mellékbüntetésül 3 év közügyektől eltiltásra ítélte. Mindkét vádlott esetében az előzetes fogvatartásban eltöltött időt a bíróság a szabadságvesztésbe beszámította, rendelkezett a bűnjelekről és megosztva kötelezte a vádlottakat a felmerült bűnügyi költség megfizetésére.

A Somogy Megyei Bíróság 2.Bf.177/2009/12. számú, 2009. június 30. napján kelt határozatával az elsőfokú ítéletet megváltoztatta, az I.r. vádlottat 1 rb. rablás büntettének vádja alól felmentette és főbüntetésének mértékét 3 év 6 hónapra enyhítette.

A másodfokú bíróság ítélete ellen az ügyész az I.r. vádlott terhére, felmentése miatt, bűnösségének megállapítása és a vele szemben kiszabott büntetés súlyosítása végett jelentett be fellebbezést.

A Kaposvári Városi Bíróság ítélete a II.r. vádlott vonatkozásában másodfokon jogerőre emelkedett.

A Pécsi Fellebbviteli Főügyészség átiratában és a nyilvános ülésen jelen levő képviselője útján az ügyészi fellebbezést fenntartva, a másodfokú bíróság ítéletének megváltoztatására tett indítványt azzal, hogy a vádlott bűnösségét a harmadfokú bíróság rablás büntettében is állapítsa meg, és a vele szemben kiszabott fő- és mellékbüntetés tartamát súlyosítsa.

Az ítéltábla megállapította, hogy a másodfellebbezés érdemi elbírálásának a Be.386.§ (1) bekezdésében írt feltételei teljesültek, tekintve, hogy a megyei bíróság részben megváltoztatva az elsőfokú bíróság bűnösséget kimondó ítéleti rendelkezését, I.r. vádlottat rablás büntettének vádja alól felmentette, és a vele szemben kiszabott főbüntetést enyhítette. A másodfellebbezésre tekintettel az ítéltábla a Be.387.§-ában meghatározott terjedelemben bírálta felül az első- és másodfokú bíróság ítéletét és az azt megelőző eljárást, vizsgálva a perrendi szabályok megtartását, valamint a másodfokú ítélet megalapozottságát.

A felülbírálat során megállapítható volt, hogy a bíróságok az eljárási szabályokat betartották. Az elsőfokú bíróság a tényállást a lehetséges mértékben felderítette, indokolási kötelezettségét is kellő színvonalon teljesítve megalapozott tényállást állapított meg ítéletében; azt - a vádlott előéletének kiegészítésével - a másodfokú bíróság is irányadónak tekintette. A harmadfokú bíróság a tényállást kizárólag a vádlott előéletével kapcsolatosan találta részben hiányosnak, ezért a Be.351.§ (2) bekezdés b) pontjának második fordulata, illetve d) pontja alapján - figyelemmel a Be.388.§ (2) bekezdésében írtakra - az alábbiak szerint egészítette ki.

Az I.r. vádlottat a Nagyatádi Városi Bíróság 5.B.94/2008/34. számú, illetve a Somogy Megyei Bíróság 2.Bf.479/2009/2. számú, 2010. január 12. napján jogerős ítéletével rablás büntette miatt 3 év fegyházra ítélte.

A fentiek szerint kiegészített tényállás mentes a Be.352.§ (2) bekezdésében felsorolt megalapozatlansági hibáktól és hiányosságoktól, így az a Be.388.§ (1) bekezdésére figyelemmel irányadó volt a harmadfokú eljárásban is.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint I.r. vádlott cselekményével azért nem valósította meg sem a rablás, sem a zsarolás büntettét, mert az általa tanúsított kényszerítő jellegű magatartás, az erőszak, fenyegetés alkalmazása nem idegen dolog jogtalan megszerzése érdekében, illetve nem jogtalan haszonszerzési, károkozási célzattal történt. A másodfokú bíróság a vádlott cselekményét több szakaszra bontotta, és a cselekményt így elemezve állapította meg, hogy annak első szakaszában nem történt olyan erőszak vagy fenyegetés, amely akár a zsarolás, akár a rablás büntettének tényállását jellemzi. A cselekmény második szakaszában nem történt meg idegen dolog megszerzése, ekkor I.r. vádlott ugyan alkalmazott élet és testi épség elleni fenyegetést, de ez nem függ össze idegen dolog jogtalan megszerzésével. A másodfokú bíróság álláspontja szerint a cselekmény harmadik szakaszában, amikor az I.r. vádlott a 20.000 forintot átvette a sértettől, már nem tanúsított semmiféle erőszakot vagy fenyegetést, magatartása passzívnak volt tekinthető.

Az ítélet tábla álláspontja szerint a másodfokú bíróság felmentő rendelkezése éppen a cselekmény több részre bontása, és az egyes magatartások külön-külön történő értékelése miatt téves.

Az I.r. vádlott 135 kg súlyú, 190 cm-nél is magasabb, erős, izmos testalkatú. Köztudomású volt róla, hogy több alkalommal volt büntetve erőszakos bűncselekmények elkövetése miatt. Amikor a vádlott ittas állapotban megjelent a kocsmában és ott a sértettet szidalmazta, fenyegette, magatartása nyilvánvalóan alkalmas volt arra, hogy félelmet keltsen. A sértett ennek a fenyegető magatartásnak a hatása alatt volt mindaddig, amíg a vádlott az italboltban tartózkodott. Így akkor is, amikor a vádlott 20.000 forintot követelt tőle, ezért az általa alkalmazott fenyegetés hatására került sor a pénz átadására is. Azért téves a cselekmény több szakaszra bontása, mert igaz ugyan, hogy az erőszakos és fenyegető vádlotti fellépés és a pénz követelése között hosszabb idő telt el, de a vádlott mindvégig a kocsmában tartózkodott, jelenléte folyamatosan fenyegető volt a sértettre nézve. Ezért a vádlott által tanúsított magatartást egységesen kell értékelni, annak a sértettre gyakorolt hatásából kiindulva. A vádlott erőszakos fenyegetéseket is tartalmazó fellépésének, fenyegetésének hatása alatt állt a sértett akkor is, amikor a pénzt átadta, így ezt a vádlotti magatartást a cselekmény szerves részének kell tekinteni.

A harmadfokú bíróság egyetértett az elsőfokú bíróság ítéletének jogi érvelésével, mely szerint a vádlott által alkalmazott fenyegetés nem volt közvetlen, és az nem volt alkalmas a sértett akaratának megtörésére, illetve megbénítására, így a **sértett** cselekvési szabadságát csak kisebb mértékben befolyásolta. Ezért az I.r. vádlott magatartását nem lehet rablásként értékelni, annak helyes minősítése zsarolás büntette.

Az I.r. vádlott cselekményének értékelésénél nem lehet figyelmen kívül hagyni azt a körülményt sem, hogy ugyanezen ügyben a II.r. vádlottal együtt elkövetett cselekmény nagy hasonlóságot mutat a **sértett** sérelmére elkövetett cselekménnyel. E cselekményt pedig aggály nélkül minősítette a megyei bíróság is rablás büntettének. A két cselekmény között az erőszak, fenyegetés mértékében volt különböző, ez az eltérés alapozta meg a minősítésbeli különbséget.

A fentiekre figyelemmel a harmadfokú bíróság I.r. vádlott bűnösségét 1 rb. a Btk.323.§ (1) bekezdésébe ütköző zsarolás büntettében is megállapította.

Eljárásjogi szempontból is kifogásolható, hogy a másodfokú bíróság rablás büntettének vádja alól mentette fel az I.r. vádlottat. A másodfokú határozat erre vonatkozóan indokolást sem tartalmaz. Az ügyészség vádiratában ugyan rablás büntettét róta a vádlott terhére, az elsőfokú bíróság azonban ezt a cselekményt zsarolás büntettének minősítette. A másodfokú bíróságnak erre figyelemmel a zsarolás büntette alól kellett volna felmenteni a vádlottat, ugyanis a másodfokú eljárásban az elsőfokú bíróság határozatának felülvizsgálatára kerül sor. A vádirati tényállást is csupán közvetve, a fellebbezések keretei között kell figyelembe vennie a másodfokú bíróságnak, míg az ott írt minősítés egyáltalán nem köti.

A büntetőjogi felelősség körének módosulása a büntetés kiszabását befolyásoló tényezők ismételt áttekintését tette szükségessé. I.r. vádlott esetében a büntetési tételkeret két évtől tizenkét évig terjedő szabadságvesztés-büntetés, a halmazatra és arra figyelemmel, hogy az I.r. vádlott többszörös visszaeső. Erre tekintettel a másodfokú bíróság által alkalmazott főbüntetés tartama eltúlzottan enyhe, a Btk.37.§-ában megfogalmazott célok a büntetési tételkeret alsó határát alig meghaladó tartamú szabadságvesztés-büntetéssel nem érhetők el. Ezért a harmadfokú bíróság azt a rendelkező részben írtak szerint súlyosította.

A fentiek szerint a harmadfokú bíróság - a Be.398.§ (1) bekezdése alapján - a másodfokú bíróság ítéletét megváltoztatta, míg egyéb törvényes rendelkezéseit a Be.397.§ értelmében helybenhagyta.

A kiszabott szabadságvesztésbe a másodfokú bíróság ítéletének kihirdetésétől a jogerős határozat meghozataláig a vádlott által előzetes fogvatartásban töltött időt a Btk.99.§ (1) bekezdése alapján a harmadfokú bíróság továbbmenően beszámította.

A harmadfokú bíróság a Be.398.§ (3) bekezdése alapján kötelezte a vádlottat a harmadfokú eljárásban felmerült bünyügyi költség megfizetésére.

A Btk.92.§ (1) bekezdése alapján felhívta a Kaposvári Városi Bíróságot összbüntetési eljárás lefolytatására.

Dr.Makai Lajos s.k. a tanács elnöke, Dr.Tóth Sándor s.k. előadó bíró, Dr.Halász Etelka s.k. bíró

A Somogy Megyei Bíróság 2.Bf.177/2009/12. számú ítélete I.r. vádlott vonatkozásában a Pécsi Ítélőtábla Bhar.I.192/2009/8. számú ítélete folytán - az abban írt változtatásokkal - 2010. január 26. napján jogerőre emelkedett és végrehajthatóvá vált.

.Makai Lajos s.k.
a tanács elnöke